

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS CHUKAS • MAAMAR 11

ביאור ע"פ על כן יאמרו המושלים באו חשבון

Explication du verset : « C'est pourquoi
les moshlim disent : "Venez à 'Heshbon" »

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likutei-torah/chukas/11/

1 ביאור ע"פ על כן יאמרו המושלים באו חשבון

Explication du verset: «C'est pourquoi les moshlim disent: "Venez à Héchbon."»

2 ושרש הדברים בפ"י וענין חשבוננו של עולם הוא על פי מה שכתוב בזהר פרשה פקודי (דרכ"ה סע"ב נסוף

עמוד ב) ת"ח [תא חזי] אית מדידו טמיר וגניז.

Or, la racine de ces idées, quant au sens et à la substance de «le compte du monde», se trouve dans ce qui est écrit dans le Zohar, Parachat Pekoudei (fin de 225b): «Viens et vois: il existe une mesure cachée et dissimulée;

ואית חושבן דקיימא אגניזו טמיר וגניז והוא בחי' קו המדה וכן בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] פרשה וירא פ"י חשבון אבא מחשבה עילאה ה"ג [חמש גבורות] דאבא כו'

et il existe un compte qui demeure dans le secret, caché et dissimulé.» Cela correspond au niveau du kav hamida (ligne de mesure). De même, dans le Likkutei Torah de l'Arizal, sur la paracha Vayera, [il] explique: «Cheshbon (compte), c'est Abba, la pensée supérieure; les cinq Guevourot d'Abba», etc.

ועיין במא"א [במאורי אור] אות ח"ת סעיף ע"ה [עליו השלום] כי הגבורות הם נותנים קצבה ומדה לכל סדר השתלשלות. כמה יהיה גילוי אלקות בכל עולם לפי ערכו ותכונתו.

Voyez aussi Me'orei Or, lettre 'Het, section 75. Car ce sont les Guevourot qui donnent une limite et une mesure à tout l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout): quelle quantité de révélation de la divinité il y aura dans chaque monde, selon son rang et sa nature.

3 והנה ידוע כי גילוי אור א"ס ב"ה הוא ע"י התלבשותו בספ"י [בספירה / בספירות] חכמה שהוא בחי' אין

וביטול משא"כ ביש אין אור א"ס מתגלה

Or, on sait que la révélation de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, se fait par son revêtement dans la Séfira de 'Hokhma (sagesse), qui est le niveau du ayin (néant) et de l'annulation de soi (bitoul); en revanche, dans le yesh (l'existence), la Lumière infinie ne se révèle pas,

כי אין אני והוא כו' וע"כ חשבוננו של עולם כמה יהיה הגילוי בכל עולם זהו לפי ערך התגלות החכמה כי האמת שכולם בחכמה עשית

car «Moi et lui ne pouvons pas», etc. C'est pourquoi «le calcul du monde», c'est-à-dire la mesure de la révélation dans chaque monde, dépend du degré de révélation de 'Hokhma. Car, en vérité, «Tu les as tous faits avec sagesse»;

אך אין התלכשות החכמה בכולם בשוה ובמקום שהחכמה מרובה שם הוא מדרגה היותר עליונה ובמקום שמתמעט ומתצמצם נעשה למטה מטה כו'

mais le revêtement de 'Hokhma n'est pas égal en tous. Là où 'Hokhma est abondante se trouve le niveau le plus élevé ; là où elle diminue et se contracte, elle devient de plus en plus basse, etc.

והשוקל בחי' חכמה הוא ענין קו המדה כמו שכתוב במ"א על פי מאמר הרע"מ [הרע"א מהימנא] ר"פ תשא אבנא למשקל בה דא יו"ד כו' וזהו ענין חשבוננו של עולם.

Et ce qui mesure le niveau de 'Hokhma relève de la ligne de mesure (kav hamida), comme il est expliqué ailleurs au sujet de l'enseignement du Raaya Mehemna, au début de la parasha Ki Tissa : « Une pierre pour peser : c'est le youd », etc. Tel est le sens du « calcul du monde ».

4 והנה בעולם הזה שהוא העולם היותר אחרון מצד סדר ההשתלשלות וחושך כפול ומכופל שמצד סדר ההשתלשלות מתמעט מאד גילוי החכמה וההשגה כו'

Or, ce monde-ci est le dernier degré de dissimulation dans l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), une obscurité redoublée et multipliée — car, dans cet ordre, la révélation de 'Hokhma (sagesse) et de la compréhension est considérablement diminuée, etc. —

הנה הוא עולם המעשה להמשיך בו גילוי אור א"ס ב"ה למעלה מההשתלשלות והגילוי שבעולמות העליונים

il est le monde de l'action, où l'on fait descendre une révélation de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, au-dessus de l'hichtalchelout et de la révélation présente dans les mondes supérieurs.

והיינו על ידי מתן תורה שהתורה שרשה ויסודתה בהררי קדש חכמה עילאה ממש אשר על זה אמרו אורייתא וקב"ה [וקודשא בריך הוא] כולא חד מה שאין כן גילוי החכמה בעולמות עליונים הוא רק הארה מבחי' חכמה עילאה.

Et cela se réalise par le Don de la Torah, car la racine et le fondement de la Torah sont « dans les montagnes saintes » : la 'Hokhma supérieure (Chochmah ila'ah) elle-même. C'est à son sujet qu'ils ont dit : « La Torah et le Saint béni soit-Il sont entièrement un » ; tandis que la révélation de 'Hokhma dans les mondes supérieurs n'est qu'un rayonnement du niveau de la 'Hokhma supérieure.

5 ואי לזאת על ידי עסק התורה ממשיכים למטה גילוי מלמעלה מסדר השתלשלות וזהו ונחשב חשבוננו של עולם להמשיך ברכה והמשכה ממקור בחי חשבון דקו המדה מחשבה עילאה כו'

En conséquence, en s'occupant de la Torah, on fait descendre ici-bas une révélation d'au-delà de l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout). Et c'est là le sens de « calculons le compte du monde » : faire descendre bénédiction et influx depuis la source du niveau du compte du kav de mesure, la pensée supérieure, etc.

ועפ"ז [ועל פי זה] יש לומר ג"כ פי המושלים כפשוטו לשון משל והיינו כי התורה נקרא משל הקדמוני

Selon cette explication, on peut aussi comprendre hamoshlim dans son sens littéral, comme un terme dérivé de mashal (parabole). En effet, la Torah est appelée « la parabole de l'Ancien » (meshal hakadmoni),

שהיא משל ולבוש לבחי קדמונו של עולם שהתגלותו הוא על ידי התורה שהיא חכמה עילאה כנ"ל וכמו שכתוב בד"ה חייב אינש לבסומי בפוריא ע"ש מענין זה.

car elle est une parabole et un vêtement pour le niveau de « l'Ancien du monde », dont la révélation s'opère par la Torah, qui est la 'Hokhma supérieure (sagesse), comme indiqué plus haut ; ainsi qu'il est écrit dans le discours commençant par « Une personne a l'obligation de s'enivrer à Pourim » ; voir là-bas à ce sujet.

ולכן על ידי זה בואו ונחשב חשבוננו של עולם וכנ"ל. וכמ"כ [וכמו כן] על ידי קיום המצות.

C'est pourquoi, par ce moyen, « venez, calculons le compte du monde », comme indiqué plus haut. Il en va de même par l'accomplissement des mitsvot.

6 והנה בענין מצות ל"ת [לא תעשה] מבואר למעלה שע"י אתכפיא סט"א [סטרא אחרא] אסתלק יקרא דקב"ה

[דקודשא בריך הוא] בכולהו עלמין. וכן על ידי מ"ע [מצות עשה] דהנה במצות צדקה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] כל פרוטה מצטרפת לחשבון גדול.

Or, concernant les commandements négatifs, il a été expliqué plus haut que, lorsque « la sitra a'hra (l'autre côté) est soumise, la gloire du Saint béni soit-Il s'élève dans tous les mondes ». Il en va de même des commandements positifs ; ainsi, au sujet de la mitsva de la charité, nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « Chaque perouta s'ajoute à un grand compte (hechbon gadol). »

כי הנה בחי' מלי' דאצילות נקרא חשבון וכמ"ש בזהר פרשה פנחס (דרי"כ ע"ב) וחשבון דא הוא עלמא דתליא בדבורא.

Car le niveau de Mal'hout (souveraineté) du Monde d'Atsilout (Émanation) est appelé hechbon (compte), comme il est écrit dans le Zohar, parachat Pin'has (220b): «Et hechbon: c'est le monde qui dépend de la parole.»

כי הנה התחלקות החיות מאור א"ס לכל העולמות ברבוי התחלקות המדרגות היש מספר לגודליו ואין ב' ברואים שוים זהו מבחי' דבור העליון משינוי הצירופים.

Car la répartition de la force vitale provenant de la Lumière infinie (Or Ein Sof) vers tous les mondes, en une multitude de degrés distincts («Ses légions ont-elles un nombre?»), sans que deux créatures soient semblables, relève du niveau de la parole supérieure et de la variation des combinaisons [de lettres].

וכמ"ש במ"א בפרשה וארא ע"פ וידבר אלקים אל משה ויאמר אליו הוי' וע"פ ויעש דוד שם באגה"ק [באגרת הקודש].

Comme il est écrit ailleurs, dans la parachat Vaéra, à propos du verset: «Elokim parla à Moché et lui dit: Je suis Havaya», ainsi qu'à propos du verset: «David se fit un nom», dans Igueret HaKodech.

ולכן בחי' המלי' שהוא בחי' הדבור עליון שם הוא החשבון וכמ"ש המוציא במספר צבאם לכולם בשם יקרא וע' מזה בזהר בראשית (דף ב' ע"א)

C'est pourquoi le niveau de Mal'hout, qui est celui de la parole supérieure, est le lieu du compte, comme il est écrit: «Celui qui fait sortir leur armée selon leur nombre, les appelle toutes par leur nom.» Voir aussi à ce sujet le Zohar, Berechit (page 2a).

וכתיב מונה מספר לכוכבים והוא בחי' התפשטות החיות בבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] לכל חד וחד כראוי לו לפי מזגו ותכונתו וזהו ענין בריכות בחשבון.

Et il est écrit: «Il compte le nombre des étoiles.» Cela correspond au déploiement de la force vitale sous la forme de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin), envers chacune d'elles selon ce qui lui convient, conformément à sa constitution et à sa nature. C'est là le sens de: «Tes yeux sont des bassins à Hechbon.»

ועיין מה שכתוב בד"ה וספרתם לכם בענין שעורה שעור ה' ובד"ה וידבר אלקים את כל הדברים האלה לאמר כו'.

Voir aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par «Vous compterez pour vous-mêmes», au sujet de se'ora (orge), comme mesure du hé, et dans le discours commençant par «Elokim prononça toutes ces paroles, en disant», etc.

וז"ש [וזהו שכתוב] בזהר פרשה פקודי (דרכ"ה ע"ב) ואית ליה לבר קדש אחרא לתתא דקיימא תחותיה וקאים בחושבנא כו'

C'est là le sens de ce qui est écrit dans le Zohar, parachat Pekoudé (225b) : «Et il a, à l'extérieur, un autre Kodech (Saint) en bas, qui se tient sous lui et relève du compte», etc.

והיינו בחי' מלי' דאצילות מקור דבי"ע כו' ע"ש ועי' מ"ש לקמן ע"פ מי מנה כו' ומספר כו'.

C'est-à-dire le niveau de Mal'hout du Monde d'Atsilout, source de Béria, Yetsira et Assiya, etc. ; voyez là-bas. Voyez aussi ce qui est écrit plus loin à propos du verset «Qui peut compter», etc., et «le nombre», etc.

והנה כ"ז [כל זה] החשבון הוא התחלקות החיות להיות ריבוי הנבראים וע"ז נאמר מה רבו מעשיך. אבל חשבון גדול הוא כמ"ש הללוהו כרוב גודלו.

Or, tout ce dénombrement consiste à diviser la force vitale afin qu'apparaisse la multitude des créatures ; c'est à ce propos qu'il est dit : «Que Tes œuvres sont nombreuses !» Mais le grand dénombrement est celui dont il est écrit : «Louez-Le selon l'abondance de Sa grandeur.»

כי גודלו היינו התגלות אור א"ס ב"ה ממש מבחי' סוכ"ע וכרוב גודלו היינו שיש בזה ג"כ ריבוי

Car «Sa grandeur» désigne la révélation de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, elle-même, à partir du niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin) ; et «selon l'abondance de Sa grandeur» signifie qu'il y a là aussi une multitude

בחי' גבוה מעל גבוה וכנודע שמה שעכשיו הוא סובב ומקיף יומשך לע"ל [לעתיד לבוא] בבחי' פנימי ויומשכו מקיפים עליונים גבוהים יותר כו'

de niveaux, l'un supérieur à l'autre. Comme on le sait, ce qui, à présent, entoure et enveloppe sera attiré, dans les Temps futurs, selon un mode intérieur, et des lumières enveloppantes plus élevées et plus sublimes seront attirées, etc.,

וכמ"ש במ"א ע"פ והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול כו' והמשכה זו הוא מבחי' שמו הגדול.

comme il est écrit ailleurs à propos du verset : «Et il arrivera, en ce jour-là, qu'un grand chofar sera sonné», etc. Cet influx provient du niveau de «Son grand Nom».

7 וזהו ענין חשבון גדול התגלות בחי' רוב גדלו ריבוי האורות עליונים. והמשכה זו הוא ע"י המצות

וכמ"ש זורע צדקות מצמיח ישועות בחי' ש"ע [ש"ע (370)] נהורין אשר נמשכים מבחי' חשבון גדול

Et telle est la signification du «grand compte»: la révélation du niveau de «l'abondance de Sa grandeur», la multiplicité des lumières supérieures. Cet influx se produit par les mitsvot, comme il est dit: «Il sème des actes de charité, fait germer des délivrances»: le niveau des 370 lumières (shin-ayin nehorin), qui sont attirées du niveau du grand compte.

ולכן ג' בחי' חב"ד [חכמה בינה ודעת] הם כל אי כלול ממאה וזהו השי"ן וגם ז"ת [ז' תחתונות] כל אי כלול

מיו"ד

Ainsi, chacun des trois niveaux de 'Hokhma (sagesse), Bina (compréhension) et Daat (connaissance) comprend cent éléments: c'est le shin [300]; et chacune des sept [Séfirot] inférieures comprend dix éléments,

וזהו העי"ן וכמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שער א"א פט"ו [פרק ט"ו / פרשה ט"ו] והרמ"ז [והרב משה זכות] פרשה

בראשית (בדף ד' סע"ב [סוף עמוד ב]) דהיינו בחי' ריבוי האורות כו'

et cela correspond au ayin [70], comme il est écrit dans Etz Chaim, Sha'ar Arich Anpin, chapitre 15, ainsi que par le Ramaz (Rabbi Moshe Zacuto), Parshas Bereishis (fin de la page 4b): il s'agit du niveau de la multiplicité des lumières, etc.

וע"ש בע"ח [בעץ חיים] בשם האדרא (דקכ"ה ע"ב) שהם בחי' ש"ע רבוא נהורין. ועמ"ש מענין חשבון גדול

בביאור ע"פ וספרתם לכם ובד"ה והיה לכם לציצית.

Voyez également à cet endroit dans Etz Chaim, qui cite l'Idra (128b): il s'agit du niveau des «370 myriades de lumières». Voyez aussi ce qui est écrit sur le grand compte dans l'explication sur «Et vous compterez pour vous-mêmes», ainsi que dans le discours commençant par «Et cela sera pour vous des tsitsit».

וזהו ענין בואו חשבון דקאי על המצות כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] ונחשב חשבוננו של עולם הפסד מצוה כנגד שכרה כו'

Telle est donc la signification de « Venez à 'Hechbon », qui désigne les mitsvot, comme l'ont enseigné nos Sages, de mémoire bénie : « Calculons le compte du monde : la perte entraînée par une mitsva, comparée à sa récompense », etc. ;

דהיינו כמו בצדקה כל פרוטה מצטרפת לחשבון גדול דייקא שממשיך גילוי אור א"ס ב"ה הסוכ"ע בחי' שמו הגדול.

c'est-à-dire que, comme pour la charité, « chaque perouta s'ajoute au grand compte » ; le mot « grand » est ici particulièrement précis, car cela attire une révélation de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), le niveau de « Son grand Nom ».

8 והמשכה זו היא בבחי' מדת מלכותו ית' מקור דבי"ע הנקראת חשבון וזהו בואו חשבון. ועד"ז הוא ג"כ בכל המצות וע"ז נאמר והיה מספר בני ישראל כו'

Et cette effusion se fait dans le niveau de l'attribut de Mal'hout (souveraineté) de D.ieu, béni soit-Il, source des mondes de Béria, Yetsira et Assiya, qui est appelée « compte » ; c'est là le sens de « Venez à 'Hechbon ». Il en va de même pour toutes les mitsvot ; à ce sujet, il est dit : « Et le nombre des enfants d'Israël sera... »,

אשר לא ימד ולא יספר לפי שממשיכים מבחינת חשבון גדול כו' וכמ"ש בביאור ע"פ מי מנה הנ"ל.

« qui ne pourra être mesuré ni compté » : car ils attirent depuis le niveau du grand compte, etc., comme il est écrit dans l'explication sur « Qui peut compter », mentionnée plus haut.

והנה בעבודת ה' צ"ל ג"כ ב' בחי' חשבון. הא' כמ"ש בזהר פ' קרח (דקע"ח א') דבכל ליליא וליליא עד לא ישכב ועד לא נאים.

Or, dans le service de D.ieu, il doit également y avoir deux niveaux de compte. Le premier est celui qui est décrit dans le Zohar, parachat Korah (178a) : chaque nuit, avant de se coucher et avant de s'endormir,

בעי בר נש למעבד חושבנא מעובדוי דעבד כל ההוא יומא ויתוב מינייהו ויבעי עלייהו רחמי כוי וכמו שכתוב ענין זה באריכות בסש"ב [בספר של בינונים] פכ"ט.

une personne doit faire le compte des actes qu'elle a accomplis durant toute cette journée, s'en repentir et demander miséricorde à leur sujet, etc. ; ce sujet est développé longuement dans le Sefer Shel Beinonim, chapitre 29.

והבי' הוא המחשבה וההתבוננות בגדולת א"ס ב"ה ומלכותו למעלה עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית כוי ואשר קדשנו במצותיו שהם המשכות אור א"ס ב"ה ממש כוי:

Et le second consiste à penser et à contempler la grandeur de l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, et de Sa souveraineté, en haut sans fin et en bas sans limite, etc. ; ainsi que le fait qu'Il « nous a sanctifiés par Ses commandements », lesquels sont des effusions de la Lumière infinie (Or Ein Sof), bénie soit-Il, elle-même, etc.

9 וענין עיר סיחון דקאי על התפלה כי התפלה נקי' צלותא וכמ"ש בדניאל [וי י"א] ומצלא ומודה כוי ויעתר יצחק תרגומו וצלי יצחק.

Et la notion de « la ville de Si'hon » se rapporte à la prière ; car la prière est appelée tzelota, comme il est écrit dans Daniel [6:11] : « il pria (oumtsalei) et rendit grâce », etc. ; et « Yits'hak implora » se traduit par « Yits'hak pria (vetsalei) ».

והענין כי מצלי הוא לשון הטייה כמו אצלי ודוך (בגמ' [בגמרא] ספ"ק [סוף פרק קמא] דביצה). וכן תרגום לא תטה משפט לא תצלי.

L'explication est que mtsalei désigne une inclinaison, comme dans « incliner et piler » (atslei vedoch) (dans la Guemara, à la fin du premier chapitre de Beitsa). De même, le Targoum traduit « Tu ne feras pas fléchir le jugement » par lo satslei.

והנה התפלה הוא כענין יהי רצון שממשיכים ועושים בחי' רצון ורצון הוא בחי' כתר וזהו ענין סנד"ל [סנדלפון] קושר כתרים לקונו מתפלותיהן של ישראל, וכמ"ש ע"פ מה יפו פעמך בנעלים ובד"ה נר חנוכה כוי

Or, la prière relève de la notion de « Yehi ratson » (« Que telle soit la volonté ») : on fait descendre et advenir le niveau de la volonté (ratson), et la volonté est le niveau de Kéter (la Couronne). C'est là le sens de « Sandalphon tresse des couronnes pour son Créateur à partir des prières d'Israël », comme il est écrit à propos du verset « Que tes pas sont beaux dans tes sandales », ainsi que dans le discours commençant par « La lampe de Hanouka », etc.

מזוזה מימין כו', והנה המשכת בחי' כתר הוא שממלי' דאצי' נעשה עתיק יומין וכתר לבריאה

«la mezouza à droite», etc. Or, faire descendre le niveau de Kéter signifie que la Mal'hout (souveraineté) du Monde d'Atsilout (Émanation) devient Atik Yomin (l'Ancien des jours) et Kéter pour Béria ;

וכן ממלי' דא"ס נעשה עתיק יומין וכתר לאצילות וכמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שמ"א פ"ג [פרק ג'] שהכתר הוא הממוצע כו'.

et de même, la Mal'hout de l'Infini (Ein Sof) devient Atik Yomin et Kéter pour Atsilout, comme il est écrit dans Etz Chaim, Sha'ar 41, chapitre 3, que Kéter est l'intermédiaire, etc.

10 וזהו ענין שהתפלה נקי' צלותא לשון הטיה שממשיכים ומטים כביכול הארת אור א"ס ב"ה שיהיה נמשך להיות בבחי' כתר לאצילות וזהו ג"כ פי' עתיק יומין מלשון המעתיק הרים.

C'est pourquoi la prière est appelée tzelota, terme qui signifie inclinaison : on fait descendre et on incline, pour ainsi dire, le rayonnement de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, afin qu'il soit attiré pour devenir le niveau de Kéter (la Couronne) d'Atsilout. Tel est également le sens de Atik Yomin : l'expression « qui déplace (hamaatik) les montagnes »,

ומלשון אשר העתיקו אנשי חזקיה שמעתיק מספר אל ספר. וכך הוא ההמשכה מבחי' מלי' דא"ס להיות יהי רצון עתיק וכתר לאצילות כו'.

ainsi que l'expression « que les hommes de 'Hizkiyah copierent (he'etiku) », qui signifie transférer d'un livre à un autre. De même, le niveau de Mal'hout de l'Infini (Ein Sof) est attiré vers le bas, afin qu'il y ait « Yehi ratson », Atik et Kéter pour Atsilout, etc.

ובזה יובן מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] בפ"ק [בפרק קמא] דברכות (דף ה' סע"ב [סוף עמוד ב]) בענין כשלא המתין על חבירו המתפלל והניחו יחידי בבהכ"נ [בבית הכנסת] ולא עוד אלא שגורם לשכינה שתסתלק מישראל שנאמר ויעתק צור ממקומו.

On comprendra ainsi l'enseignement de nos Sages, de mémoire bénie, dans le premier chapitre de Berakhot (fin de la page 5b), au sujet de celui qui n'attendit pas son compagnon qui priait et le laissa seul dans la synagogue : « Et non seulement cela, mais il fait partir la Chekhina d'Israël, comme il est dit : "Et le Rocher est déplacé (vaye'etak) de sa place." »

כי ע"י התפלה הוא גורם המשכה מלמעלה למטה וזהו המשכת בחי' ע"י וכתר וזהו ענין השראת השכינה וכמ"ש מזה בביאור ע"פ שחורה אני ונאווה דבחי' מלי' דאצי' כשנעשים ע"י דכריאה זהו פי' שכינה ששוכן בבי"ע כו'

Car, par la prière, on provoque un influx du haut vers le bas ; c'est l'influx du niveau de Atik Yomin et de Kéter. Tel est le sens de la résidence de la Chekhina, comme il est expliqué à ce sujet dans le commentaire sur « Je suis noire et belle » : le niveau de Mal'hout d'Atsilout, lorsqu'il devient Atik Yomin de Béria, est ce que désigne le terme Chekhina, qui réside (cho'hèn) en Béria, Yetsira et As-siya, etc. ;

ע"ש ולכן להפך מחמת שטרף תפלת חבירו נאמר ויעתק צור כו' שהוא הסתלקות השכינה ח"ו [חס ושלום].

voir là-bas. C'est pourquoi, à l'inverse, parce qu'il a interrompu la prière de son compagnon, il est dit : « Et le Rocher est déplacé », etc., ce qui signifie que la Chekhina se retire, à D.ieu ne plaise.

11 וזהו שנק' התפלה שיחה לשון הזזה. וזהו ג"כ ענין וישע ה' אל הבל. לי' [לשון] פנה והוא ענין הנ"ל בפי' צלותא לשון הטייה.

Et c'est pourquoi la prière est appelée *sicha*, terme qui évoque le mouvement. C'est également le sens de « Et Havaya se tourna vers Hevel » (*vayisha*) : le mot désigne le fait de se tourner, et cela correspond à ce qui a été expliqué plus haut au sujet de *tselota*, qui signifie inclinaison.

ועד"ז י"ל [יש לומר] ג"כ פי' מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] בשעה שישראל אומרים אמן יהא שמיה רבא הקב"ה מנענע ראשו וכמבואר ענין זה ס"פ שלח.

Dans cette même optique, on peut également expliquer l'enseignement de nos Sages, de mémoire bénie : « Lorsque les enfants d'Israël disent : "Amen, que Son grand Nom soit [béné]", le Saint béni soit-Il incline la tête » ; cette notion est expliquée à la fin de la paracha Chela'h.

אך פי' הנענוע י"ל [יש לומר] שזהו כענין וישע ה' אל הבל וכנ"ל וזהו פי' כנועם שיח סוד שרפי קדש.

Quant au sens de cette inclinaison, on peut dire qu'elle est comparable à « Et Havaya se tourna vers Hevel », comme indiqué plus haut. Tel est le sens de « comme la douceur de la parole (*si'a'h*) de l'assemblée des saints séraphins ».

דפי שיח היינו כנ"ל בענין התפלה שנקי שיחו והנה יש לעומת זה ג"כ עיר סיחון והוא ע"ד מ"ש בדור הפלגה נבנה לנו עיר כו'

Car *sia'h* désigne, comme indiqué plus haut à propos de la prière, la parole, qui est appelée *si-cho* («sa parole»). Or, à l'opposé de cela, il y a aussi «la ville de Si'hon»; cela correspond à ce qui est écrit au sujet de la génération de la Dispersion : «Bâtissons-nous une ville», etc. ;

וכמ"ש בזהר פ' נח (דף ע"ד א') נתקין באתר דא עיר כו' (ושם דף ע"ד ב')

comme il est écrit dans le Zohar, paracha Noa'h (page 74a) : «Établissons en cet endroit une ville», etc. (et là, page 74b) ;

והיינו המשכת בחינת אותיות בסטרא דקליפה כמו לשון הרע ודומיהן ועמ"ש ע"פ זאת תהיה תורת המצורע כי כל צירוף נקי בית וכללות הדבור נקי עיר.

C'est-à-dire l'attraction du niveau des lettres dans le domaine de la kelipa (l'écorce), par exemple dans la médiance et les paroles semblables. Voir aussi ce qui est écrit sur le verset «Telle sera la loi du metzora» : toute combinaison [de lettres] est appelée «maison», et la parole considérée dans son expression générale et collective (*klalus hadibour*) est appelée «ville».

ועי' ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] כעיר זה שמהלך אחר סיחה נאה כו' ועמ"ש בפ' ויחי ע"פ אסרי לגפן בפ"י עירה.

À ce sujet, nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : «comme cet *ayir* [ânon] qui marche derrière une parole agréable», etc. Voir également ce qui est écrit dans la paracha Vaye'hi sur le verset «Attachant son ânon à la vigne», dans l'explication de *iroh* («son ânon»).

ובפ' בשלח בד"ה לסוסתי ברכבי פרעה בענין אותיות שבלעומת זה כו' ועי' בזהר פ' בלק (דף קצ"ט סע"ב [סוף עמוד ב] ודף ר"א ע"ב)

Et dans la paracha Bechala'h, dans le discours commençant par «À ma jument parmi les chars de Pharaon», à propos des lettres du côté opposé, etc. Voir également le Zohar, paracha Balak (fin de la page 199b et page 201b).

ועי' יין בע"ח [בעץ חיים] שער מ"ח פ"ג [פרק ג'] בפ"י אם תגביהי כנשר משם אורידך נאם ה' והפ"י

Et voyez Etz Chaim, Sha'ar 48, chapitre 3, au sujet de l'explication de «Si tu t'élèves aussi haut que l'aigle, de là Je te ferai descendre, dit Havaya» ; et l'explication

שנאם ה' ודבורו הוא המוריד ומשפיל הקליפות היצה"ר [היצר הרע] וסט"א [וסטרא אחרא] וכך האדם ע"י עסקו בתורה כו' וכמ"ש בפ' מקץ בד"ה רני ושמחי בת כו'.

est que « dit Havaya » — Sa parole — est ce qui fait descendre et abaisse les kelipot, le mauvais penchant et la sitra a'hra (l'autre côté) ; et de même, une personne, par son étude de la Torah, etc. ; comme il est écrit dans la paracha de Mikeitz, dans le discours commençant par « Chante et réjouis-toi, ô fille », etc.

וזהו ומגיד לאדם מה שיחו. דהיינו אם לא נתפתה ביצרו לימשך ח"ו [חס ושלום] באותיות ודבורים האסורים. כ"א שיחו הוא התורה שהיא בחי' מ"ה [שם מ"ה] כו' וכנ"ל:

Et c'est là le sens de « Et Il révèle à l'homme quelle est sa parole » : c'est-à-dire, s'il ne s'est pas laissé séduire par son penchant pour se laisser entraîner, à D.ieu ne plaise, par des lettres et des paroles interdites, mais que sa parole est la Torah, qui est du niveau de Mah, etc., comme indiqué précédemment.

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likutei-torah/chukas/11/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak